

SÄSK

Projektet SÄSK har genomförts utifrån de aktiviteter som beskrivs i projektplanen. Förutom den redovisning som sker enligt mall redovisas nedan de insatser som genomförts relaterat till de olika aktiviteterna.

Aktivitet 1

- *Undersöka befintliga internationella riktlinjer och erfarenhet av Sociala konsekvensbeskrivningar*

Inom ramen för projektet har en genomgång av relevant litteratur, forskningsrapporter och riktlinjer skett. Konstateras kan att det finns ett flertal publikationer som berör området. Vidare kan noteras att olika begrepp i huvudsak beskriver samma sak. Begrepp som Sociala konsekvensbeskrivningar, Social License to Operate, Corporate Social Responsibility hanterar i princip samma frågeställningar.

Exempel på litteratur/rapporter/publikationer:

- Handbok för kommuner som står inför gruv- eller täktsatsningar
Tillväxtverket
Text: Ramböll Management Consulting, Tillväxtverket, Sametinget, Naturvårdsverket och SGU
Stockholm, juni 2015
ISBN 978-91-87903-30-4
- Sametingets syn på gruvor och mineraler i Sápmi
Antaget i plenum, Åre 2014-05-20
- Gruvindustrin Bakgrund och förslag
Naturskyddsföreningen
Oscar Alarik
12 juni 2014
Version 1
- Kumulativa konsekvenser för rennäringen
Samarbetsprojekt mellan LKAB och samebyarna Gabna och Laevas
- Fjällnära gruvdrift? Konflikter om vägar till hållbarhet
Länsstyrelsen Norrbotten, LTU, UmU
- “Social license to operate”: a relevant term in Northern European mining?
Timo Koivurova, Arild Buanes, Larissa Riabova, Vladimir Didyk, Thomas Ejdemo, Gregory Poelzer, Päivi Taavo & Pamela Lesser
<http://dx.doi.org/10.1080/1088937X.2015.1056859>

- Tools for monitoring social impacts of large scale industries
Leena Suopajarvi, University of Lapland
Leneisja Jungsberg, Nordregio
Working paper 1
- Ranking Oil, Gas and Mining Companies on Indigenous Rights in the Arctic
Árran Lule Sami Centre
December 2016
Author: Research Professor Indra Overland
- What is Free, Prior and Informed Consent?
Árran Lule Sami Centre
December 2016
Author: Dr Emma Wilson
- What is Social Impact Assessment?
Árran Lule Sami Centre
January 2017
Author: Dr Emma Wilson
- Final Project Report
Árran Lule Sami Centre
Project funded by the Ministry of Foreign Affairs, Norway. Period: 1 October 2013 – March 2017
Project Leader: Sven-Roald Nystø
Scientific Leader: Professor Piers Vitebsky
Research Coordinator: Dr Emma Wilson

Aktivitet 2

- *Undersöka befintliga regelverket, samt etablerade och befintlig praxis av Sociala konsekvensbeskrivningar*

Inom ramen för projektet har förutom litteraturstudier enligt ovan genomförts ett antal intervjuer/samtal med inriktning att synliggöra det arbete som sker inom området Sociala konsekvensbeskrivningar.

Som del i projektet har ett antal samtal med intressenter i och kring begreppet Sociala konsekvensbeskrivningar genomförts. Bland intressenterna kan nämnas: Bergstaten, Sametinget, SSR, Urbergsgruppen, Boliden AB, Länsstyrelsen i Västerbotten, Region Västerbotten samt representanter för skogliga näringar.

Aktivitet 3

- *Seminarie serie med i projektet deltagande kommuner med deltagande av relevanta aktörer*

Den kraftigt försenade projektstarten medförde svårigheter att genomföra alla planerade seminarier. Flera av de personer som deltog i planeringen av projektet hade fått andra arbetsuppgifter. Dessutom hade en av de centrala aktörerna stora interna problem. Detta medförde bl.a. att två av de inledande miniseminierna inte kunde genomföras. Sammantaget visar detta på vikten av goda personliga relationer för att ett arbete på lokal nivå ska vara framgångsrikt.

Under projekttiden har ett stort antal personliga möten genomförts. Syftet med dessa har varit att bättre lära känna de olika aktörernas kunskap om och vilja att använda olika metoder. De synpunkter som framkommit är viktiga i det framtida arbetet. Inom ramen för projektet har frågor omkring Sociala konsekvensbeskrivningar lyfts vid ett antal mötesplatser.

Vidare har projektet SÄSK sökt samarbete och samverkan med andra insatser inom området. Projektet har i och med dessa insatser fört olika aktörer närmare varandra och därigenom effektiviserat arbetet. Tillsammans med andra aktörer har då ett antal viktiga framtida insatser lyfts fram. Bland dessa kan nämnas:

- Vikten av att i framtida arbete tydliggöra begreppen.
- Bättre samordning av framtida forskning.
- Ge likvärdiga förutsättningar för olika aktörers deltagande i arbetet.

Nedan följer ett antal förslag på möjliga aktiviteter/satsningar i syfte att stimulera kommunikation, kunskapsutbyte och bästa praxis:

- Återkommande konferens där forskningsresultat och praktik presenteras och diskuteras av en bred samling aktörer (kan ev. kombineras/samarrangeras med befintliga evenemang och forskningsprogram). Roterande eller delat värdskap (t.ex. SGU, Sametinget, LTU)
- Kunskapsutbyten och studiebesök. Studiebesök i andra aktörers praktiska verklighet kan vara ett effektivt sätt att utbyta kunskap. Snabbkurser t.ex. om dialog och samråd i form av uppdragsutbildning har framgångsrikt genomförts andra sammanhang (t.ex. dialog för Naturvård).
- Utveckling av nya konsultföretag. I andra länder, t.ex. Kanada, finns konsultföretag som arbetar i gränslandet mellan akademi och praktik. I dessa företag finns ofta en blandning av akademisk och annan relevant kompetens, till exempel erfarenhet från gruvindustri, miljöorganisationer och/eller urfolkssammanhang. Företagen erbjuder bland annat utbildning, rådgivning och konflikthantering, fyller en viktig funktion och har inte har någon riktig motsvarighet i Sverige. Utveckling av den här typen av företag i Sverige skulle kunna utgöra ett möjligt innovationsområde. Ett första steg kan vara ett seminarium där representanter för den här typen av konsultföretag bjuds in och delar med sig av sina erfarenheter.

Inom ramen för projektet genomfördes ett större seminarium som uppsummering av gjorda aktiviteter. Dessutom var syftet att inspirera och initiera fortsatt arbete. Arrangemanget genomfördes 180124 i Skellefteå.

Se http://www.georange.se/News.aspx?r_id=180658

Aktivitet 4

- *Ta fram en gemensam mall för Social Konsekvensbeskrivning*

Under projektets arbete har konstaterats att ett lokalt arbete och engagemang är nödvändigt för framgång. Begreppet Sociala konsekvensbeskrivningar används som tidigare nämnts i samma sammanhang som andra begrepp (SLO - Social License to Operate, CSR – Corporate Social Responsibility, FPIC – Free Prior and Informed Consent).

Eftersom det råder en viss begreppsförvirring och nuvarande regelverk inte tydligt hanterar frågan så har frågan om en mall varit svår att realisera. SÅSK har tillsammans med en rad andra aktörer pekat på behovet av att på olika sätt i regelverk tydliggöra frågor som handlar om långsiktig social hållbar utveckling. Innan det finns en samsyn om regelverk blir arbetet med att utforma verktyg som tex mallar inte genomförbart.

SÅSK har på olika sätt lyft frågan om att samtidigt kunna hantera de tre hållbarhetsmålen – ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Det framstår som viktigt att i regelverk kunna ge den lokala nivån klara förutsättningar för arbete i frågor om t.ex. markanvändning.

Aktivitet 5

- *Presentation och spridning av resultat/metod*

Projektet har kontinuerligt fört en dialog med relevanta aktörer. På GEORANGE hemsida (se www.georange.se) har rapporter, seminarier och övriga insatser redovisats. Projektledaren och de aktörer som deltagit i projektet har presenterat projektet och dess syfte i sina nätverk. Arbetet i och spridningen av projektets erfarenheter har i huvudsak skett genom etablerade nätverk. Framförallt i det geografiska område som projektet omfattas av på men också inom de större nätverk som GEORANGE är en del av. En viktig del i arbetet är de akademiska nätverken som gett och ger möjlighet till inspel om behov av framtida forskning. Andra viktiga nätverk är de som gett möjlighet till inspel till beslutsfattare om behov av tydliga regelverk och resurser för att ge aktörerna likvärdiga möjligheter att delta. De företag som deltagit i projektet och verkar inom projektets geografiska område har visat på ett stort intresse för projektet. De utmaningar som lyfts i projektet utgör stora utmaningar för alla dessa aktörer.

Sammanfattningsvis så visar inte minst det avslutande seminariet på behovet av framtida satsningar inom området samt det viktiga i metoden att arbeta lokalt inom ett avgränsat område. Leader som metod är i detta sammanhang ett värdefullt redskap.